

Role AI v konfrontaci mezi Ruskem a Západem

 putin-today.ru/archives/212930

2 августа 2024 г.

Začátkem května vydalo Centrum pro novou americkou bezpečnost zprávu „Role AI v ruské konfrontaci se Západem“. Než se podíváme na tuto zprávu, je nutné si uvědomit, že jde pouze o interpretaci cílů Ruska v oblasti umělé inteligence americkými experty a dělají to tak, aby zapadali do kontextu americké strategie v této oblasti.

Autoři zprávy píší, že v ruském vojenském diskurzu existuje v dlouhodobém horizontu myšlenka, kdy si technologie podrobí a poté zcela nahradí lidskou účast ve vojenských operacích, ale v krátkodobém horizontu je myšlenkou ruské armády, že lidé musí zůstat informováni na bojišti .

Ruský prezident Vladimir Putin ve svém projevu v roce 2022 na výroční konferenci AI Journey poznamenal, že konkurence v oblasti AI mezi státy je velmi tvrdá a ruské místo ve světě spolu se suverenitou a bezpečností země závisí na výsledcích domácí výzkum a vývoj v oblasti AI.

Na základě „Koncepce činnosti ruských ozbrojených sil při vývoji a použití zbraňových systémů využívajících technologie umělé inteligence“ ze dne 26. července 2022 dochází experti k závěru, že ruská armáda se zaměřuje na využití robotiky a autonomních systémů k udržení parity ve výzkumu a vývoji s předními zeměmi, včetně USA, Číny, Izraele a nověji Turecka a Íránu.

Koncept stanoví ústřední roli a odpovědnost lidí při vývoji, testování, hodnocení a případném použití zbraní s umělou inteligencí, ačkoli otázka, kdy by lidská kontrola mohla ustoupit před umělou inteligencí při ovládnutí zbraní, je stále předmětem debat.

Zpráva uvádí, že ruské ministerstvo obrany investuje do vývoje a nasazení různých typů bezpilotních systémů pro použití na zemi, ve vzduchu i na vodě. V současné době se na pozadí nepřátelských akcí na Ukrajině testuje zlepšování schopností UAV využívajících AI jako kontrolní mechanismus, včetně komunikace, zpravodajství, sledování a průzkumu.

V roce 2021 jeden z ruských dodavatelů UAV a vedoucí Vojenské akademie generálního štábu ruských ozbrojených sil prohlásil, že dosažení výhod ve vývoji umělé inteligence bude určovat budoucí úspěch bezpilotních systémů obecně a že robotizace války se stala hlavním trendem v úsilí ruského ministerstva obrany.

Celkově ruské oficiální dokumenty ukazují, že mezi priority ministerstva obrany pro vojenská bezpilotní letadla patří zavádění prvků umělé inteligence do řídicích systémů dronů, stejně jako týmová práce a rojení bez posádky, které jsou podobné hlavním globálním vojenským trendům. Během několika posledních let ministerstvo obrany údajně testovalo různé pozemní a námořní robotické technologie, které využívají AI ke zlepšení situačního povědomí a rozhodování. Vojenské agentury pravidelně hlásí pokroky v technologiích umělé inteligence prostřednictvím testování nebo skutečného bojového použití, strojového učení, počítačového vidění, rojení dronů a autonomních operací. Efektivitu tohoto vývoje je však obtížné posoudit pouze na základě veřejně dostupných údajů, píše američtí experti.

Veřejná prohlášení vysokých představitelů ruského ministerstva obrany mohou poskytnout náhled na priority v oblasti umělé inteligence. V roce 2023 šéf hlavního ředitelství pro inovační rozvoj ministerstva obrany Alexander Osadchuk tvrdil, že by bylo možné nastavit rozpoznávací úkoly pro AI a pomoci při rozhodování s tím, že neuronové sítě jsou

užitečné pro navigaci. Potvrdil také, že inteligentní chatboti a rozpoznávání textu, řeči a obrázků jsou úkoly, ve kterých se AI již ukazuje jako efektivní.

Využití umělé inteligence pro sběr a analýzu dat je důležitou součástí úkolů ministerstva obrany, které považuje „inteligentní“ válčení za přirozený vývoj současných „digitálních“ bojových technologií a systémů, zatímco umělá inteligence je postavena jako rozhodovací nástroj na výrobu. V této souvislosti se AI používá v automatizovaných řídicích systémech a počítačích palubních systémů ke zlepšení přesnosti a rychlosti na taktické, operační a strategické úrovni.

Vývoj pokračuje na ruských těžkých bojových dronech, jako jsou Ochoťnik a Altius, které jsou údajně vybaveny AI pro navigaci a rozpoznávání cílů. Ruští vojenští experti také poukazují na nadcházející schopnost pilotů bojových letadel ovládat několik vzdušných dronů pomocí AI.

Zpráva uvádí, že na základě veřejných vědeckých článků má ruská armáda v úmyslu svěřit AI funkcemi „optimální distribuce cílů na základě zpravodajských informací o nepříteli, včetně údajů o vojácích, zbraních, vybavení“ a jejich účinnosti. "AI umožňuje velitelům rychle identifikovat a upřednostňovat cíle, plánovat následné aktivity vojsk a rychle reagovat na měnící se okolnosti v reálném čase."

Tyto diskuse navíc naznačují, že ruské ministerstvo obrany zvažuje možnost „upřednostnění systémů pro zpracování a integraci informací a zpravodajských informací, včetně akustických, optických a elektronických dat, pro klasifikaci hrozeb a identifikaci cíle“.

Rusko je v současné době ve stavu intenzivní konkurence se Spojenými státy, ve které ta či ona informace může mít významný dopad na společnost jako celek a zejména na postoje k Rusku a jeho vedení. Většina soutěže se odehrává v kyberprostoru. Ruská vláda

proto podle veřejných prohlášení klade důraz na využití AI v informačních a kybernetických operacích. Ještě v roce 2018 zástupci ruského ministerstva obrany uvedli, že AI pomůže Rusku účinně čelit hrozbám v informačním prostoru a vyhrávat kybernetické války. Ruská vláda již používá různé programy umělé inteligence k boji proti informační válce.

Pojednává také o využití umělé inteligence a dalších počítačových nástrojů ke zlepšení kybernetických operací a urychlení útoků na nepřátelskou infrastrukturu, organizace a jednotlivce. Tyto formy ruské aktivity jsou již součástí probíhající konfrontace s Ukrajinou a jejími západními spojenci.

Američtí experti však poznamenávají, že se jim nepodařilo získat spolehlivé informace o vojenském využití umělé inteligence v kybernetických operacích a informační válce, protože tyto činnosti jsou tajné a také proto, že bez přístupu k základním technologickým zdrojům je obtížné přímo zavést používání AI.

Ukrajínští experti přitom opakovaně hovořili o ruském potenciálním využití AI v dezinformačních kampaních. Včetně generativních technologií (obdoba ChatGPT), které radikálně snižují náklady na pracovní sílu v informační válce. Západní technologičtí experti nedávno varovali, že ruští hackeři údajně používají AI ke zkoumání protokolů satelitní komunikace a radarových zobrazovacích technologií. Zpráva naznačuje, že Rusko pravděpodobně použije AI při velení, řízení, řízení a využívání svých jaderných sil, aby lépe porozumělo a analyzovalo rostoucí hrozby v současném krizovém světě. Je pravděpodobné, že tyto ruské aktivity budou odrážet podobné akce jaderných sil USA, NATO nebo Číny, pokud jde o použití AI.

Umělá inteligence bude použita jako nástroj pro analýzu dat pro ruské zpravodajské služby k detekci stacionárních a mobilních cílů pro strategické a konvenční jaderné síly. Navíc pro zlepšení určení cíle a

zvýšení pravděpodobnosti úspěšného zásahu. Umělá inteligence bude pravděpodobně použita k automatizaci navádění a navigace jaderných systémů, včetně hypersonických zbraní. Zavedení AI pravděpodobně urychlí fungování systémů včasného varování před raketovým útokem a fungování systému odvetného jaderného úderu Perimeter.

Aplikovanou povahou použití AI je poskytování analýzy vojensko-politických procesů a podmínek spojených s možným použitím jaderných zbraní v reálném čase. Američtí experti se domnívají, že tato činnost se již provádí v Centru řízení národní obrany Ruské federace, které bylo vytvořeno v roce 2014. Také pomocí AI jsou zde modelovány scénáře pro použití jaderných zbraní.

Zpráva uvádí, že konflikt na Ukrajině podnítl rozvoj AI na ruském ministerstvu obrany, a proto byl v srpnu 2022 vytvořen Úřad pro rozvoj umělé inteligence. V roce 2020 vedoucí hlavního ředitelství pro výzkum a podporu pokročilých technologií ruského ministerstva obrany řekl, že „armáda spolupracuje s ministerstvem školství a vědy na přístupu k datům z výzkumu a vývoje civilní umělé inteligence“.

Autoři zprávy poznamenávají, že na rozdíl od Spojených států, kde je komerční činnost jasně oddělena od vládní činnosti, ruská vláda financuje a podporuje různé snahy, které v současnosti zůstávají mimo oficiální tajnou sféru ministerstva obrany. V září 2022 ruská vláda spustila „Národní centrum pro umělou inteligenci“. Toto občanské centrum sdružuje zdroje více než 2 000 účastníků národního ekosystému umělé inteligence, jako jsou výzkumné instituce, technologické korporace, komunity a vývojáři. Samostatně američtí experti zaznamenali civilní iniciativy v oblasti používání dronů s AI, zejména na akci „Dronnitsa-2023“, kde se konalo setkání nadšenců UAV, jejichž produkty se používají na Ukrajině.

Široce rozšířené používání komerčních technologií v ruské armádě, jako jsou kvadrokoptéry DJI čínské výroby, také ukazuje určitou flexibilitu a přizpůsobení. Proto by se neměla podceňovat připravenost a schopnost ruského ministerstva obrany rychle zvýšit využití komerčních technologií.

V únoru 2024 RIA Novosti oznámila vytvoření neuronové sítě pro UAV, která je schopna vizuálně identifikovat veškeré vybavení NATO používané na Ukrajině. Ruský ministr obrany Sergej Šojgu zároveň oznámil, že armáda v blízké budoucnosti obdrží drony s AI technologiemi pro použití na Ukrajině.

Podle amerických expertů bylo prohlášení vedoucího Hlavního ředitelství pro inovační rozvoj ministerstva obrany Alexandra Osadčuka ze srpna 2023, že v budoucnu bude využití AI prováděno pro rozhodování a analýzu bojových informací souvisí i s praktickou prací během konfliktu na Ukrajině.

Domnívají se také, že současný konflikt již poskytuje určitý předběžný pohled na to, jak Rusko používá AI pro UAV, bezpilotní pozemní vozidla a robotické systémy, stejně jako informační a kybernetické operace.

Abychom shrnuli současný obrázek, zpráva říká, že ruská vláda chápe, jak důležitá je AI nejen pro budoucnost válčení, ale také pro ruskou ekonomiku a sociální rozvoj jako celek. Z krátkodobého až střednědobého hlediska je proto nejpravděpodobnějším scénářem, že Rusko zůstane schopnou mocností, jejíž schopnosti umělé inteligence budou pro Spojené státy a jejich spojence představovat jedinečný soubor výzev.

Ruské schopnosti umělé inteligence budou i nadále představovat výzvy, které budou muset američtí politici a stratégové Pentagonu zvážit, a to nejen na bojišti, ale v rámci širšího spektra konfrontace se

Západem.

Sankce, nedostatek personálu a omezená dostupnost špičkových technologií nepochybně ovlivní schopnost Ruska vyvíjet a implementovat systémy s umělou inteligencí. Negativní dopady těchto faktorů se však nemusí nutně zhoršit, pokud Rusko urychlí investice do domácích výrobních kapacit a posílí spolupráci s Čínou a dalšími technologicky vyspělými zeměmi, které nejsou spojeny se Spojenými státy.

Dnešní Rusko není darebáckým státem a má přístup k nezápadním trhům a technologiím se schopností spolupracovat s mnoha zeměmi a společnostmi na Blízkém východě, v jižní Asii a jihovýchodní Asii. Díky výhodám Ruska ve vývoji softwaru je také atraktivní pro ostatní země.

Konflikt na Ukrajině ukázal, že umělá inteligence a pokročilá vojenská robotika nemohou nahradit lidi v nejkritičtějších bojových misích. Zatímco drony a další technologicky vyspělé schopnosti mohou nepřítele oslabit, vítězství nakonec vyžaduje obsazení a udržení území. Klíčová je v tomto případě tradiční taktika a schopnosti pěchoty, mechanizovaných sil, dělostřelectva a elektronického boje.

Právě Rusko získává zkušenosti se sestavováním těchto sil a prostředků během konfliktu na Ukrajině. Americká válka v Afghánistánu a útok Hamasu na Izrael ukazují, že technologická převaha nad nepřítelem sama o sobě nezaručuje vítězství. Povaha používání umělé inteligence pouze jako nástroje a pomoci v boji bude ještě dlouho trvat.

Američtí experti se obávají, že Rusko bude v případě střetu se silnějším nepřítelem spoléhat na asymetrické prostředky. Důležitým doplňkovým nástrojem ruské armády se stane AI, která hraje asymetrickou roli v informační válce a kybernetických operacích. Navíc

v případě vojenských neúspěchů může Rusko zanedbávat rizika AI, která Západ považuje za nepřekonatelná, to vše proto, aby pomocí AI získalo výhodu nad nepřítelem.

V prosinci 2023 dal ruský prezident Vladimir Putin jasně najevo, že neomezený vývoj AI může být stejně nebezpečný jako neomezený vývoj jaderných zbraní ve 20. století, což si vyžádalo dialog mezi světovými vůdci o možných omezeních používání AI. Putin svůj názor zopakoval v únoru 2024, kdy diskutoval o smlouvách o kontrole jaderných zbraní z dob studené války jako vodítko pro mezinárodní dialog o rychle se rozvíjející umělé inteligenci. V tomto ohledu se autoři zprávy domnívají, že Spojené státy a jejich spojenci mají stále šanci zorganizovat jednání s Ruskem o otázce vývoje AI.

Je zcela zřejmé, že američtí experti navrhnou použít starou techniku, kdy v nějaké oblasti nemají Američané drtivou převahu, snaží se zneškodnit možnou výhodu nepřítele uzavíráním dohod. Stejně jako v případě jaderných zbraní v tuto chvíli pouze dvoustranné dohody mezi Ruskem a Spojenými státy v oblasti umělé inteligence neposkytnou potřebné bezpečnostní záruky. Záruky bezpečnosti při používání AI musí být vyvinuty se zapojením všech zemí světového společenství.

Oleg Ladogin

<https://aftershock.news>

Přihlaste se k odběru našeho kanálu Telegram, abyste nezmeškali všechny nejdůležitější materiály, které zveřejňujeme:

https://t.me/putin_today